

ORĘDOWNIK POWIATU BYDGOSKIEGO

Orędownik powiatu bydgoskiego wychodzi raz tygodniowo i to w środę. — Przedpłata miesięczna tak w miejscu jak i na pocztę zł 1,25.

Ogłoszenia przyjmuje się za opłatą 15 gr za miejsce 1-lam milimetr. szer. 36 mm. — Administracja Bydgoszcz, Dr. Emila Warmińskiego 13 — Tel. 1251

Nr. 35

Bydgoszcz, dnia 6 sierpnia 1930 r.

Rok 79

Treść: 228. W sprawie zwrotu składek wpłacanych do niemieckich kas ubezpieczeniowych. 229. Bezpieczeństwo na drogach publicznych. 230. Choroby zakaźne u zwierząt domowych. 231. Badanie gleboznawcze na terenie powiatu. 232. Udział gmin

w dodatku komunalnym do państwowego podatku od handlu i przemysłu. 233. Zapomogi na opiekę społeczną w gminach słabo sytuowanych. 234. Wolne miejsca w Państwowych Urzędach Pośrednictwa Pracy i ich Ekspozyturach.

228

W sprawie zwrotu składek wpłacanych do niemieckich kas ubezpieczeniowych.

Od dłuższego czasu daje się zauważyć liczny wpływ podań do placówek konsularnych polskich w Niemczech, pochodzących od tak zwanych „Biur Porad Prawnych” i doradców pokątnych, ubiegających się dla swych klientów, reemigrantów z Niemiec, o zwrot składek ubezpieczeniowych, wpłaconych do niemieckich kas ubezpieczenia społecznego.

Żądania takie są zupełnie nieuzasadnione i świadczą o zupełnej nieznajomości obowiązujących przepisów.

Przy obecnym bowiem stanie niemieckiego prawa ubezpieczeniowego uzyskanie zwrotu uiszczonych składek ubezpieczeniowych z powodu wyprowadzenia się za granicę Niemiec nie jest możliwe. (Wyjątek stanowią sezonowi robotnicy rolni, którzy nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia podczas pracy w Niemczech w myśl § 1233 Ordynacji Ubezpieczeniowej i na zasadzie § 1446 tejże ustawy mają prawo do żądania zwrotu ewentualnych niesłusznie uiszczonych składek.

Robotnicy zainteresowani winni we własnym interesie zwracać się w uzasadnionych przypadkach bezpośrednio do Konsulatów polskich w Niemczech, a nie korzystać z przygodnych usług doradców pokątnych.

Podania te są wolne od opłat, placówki konsularne pobierają tylko drobne kwoty na

pokrycie rzeczywistych wydatków na portorja.

Pp. Soltysi winni bezzwłocznie podać do wiadomości powyższe ostrzeżenie zainteresowanym w swych gminach.

Bydgoszcz, dnia 31 lipca 1930 r.

Starosta Powiatowy

(—) Dr. Bereta.

L. dz. 6925/30 ST. II.

229

Bezpieczeństwo na drogach publicznych.

Od pewnego czasu mnożą się wypadki karygodnych wybryków przeciwko przejeżdżającym po drogach publicznych samochodom, które obrzucane są kamieniami, a drogi posypywane gwoździami lub szkłem albo zagradzane kamieniami itp.

Szczególnie często zdarzają się wypadki rozmyślnego nieusuwania się z drogi przed jadącymi samochodami ze strony woźniców pojazdów konnych.

Ponieważ wybryki takie wobec rozwijającego się ruchu samochodowego stają się specjalnie niebezpieczne, otrzymały organa policyjne polecenie zwracania na nie bacznej uwagi i podania winnych bezwzględnie władzom do surowego ukarania.

Przypominam postanowienia § 25 ustawy z dnia 7 października 1921 r. o przepisach porządkowych na drogach publicznych, w myśl których za szkody wyrządzone na drogach publicznych przez nieletnich odpowiadają majątkowo rodzice wzgl. opiekunowie, a za

służbę niżej lat czterech służbodawcy oraz właściciele pojazdów i zwierząt.

W razie niewykrycia sprawcy szkód, wyrażonych na drogach publicznych, odpowiedzialność ponosi wieś, lub miasto, na których terenie szkody dokonano, o ile znamię szkody wskazują, że wyrządziła je ludność miejscowa.

Panowie Sołtysi i Przewodn. obszarów dworskich zechcą podać powyższe ostrzeżenie do wiadomości wszystkich mieszkańców danej gminy.

Bydgoszcz, dnia 31 lipca 1930 r.

Starosta Powiatowy

(—) Dr. Bereta.

L. dz. 7204/30 ST. II.

230

Choroby zakaźne zwierząt domowych.

Urzędowo stwierdzono:

a) **potwór świń** w maj. Jezioraki Kosztowskiego pow. Wyrzyskiego, w zagrodzie Wilhelm Pilchowskiego w Kamieniu pow. Sępoleńskiego oraz w zagrodzie Feliksa Kruski w Wasoszu pow. Szubińskiego;

b) **Zarazę świń** w zagrodzie Adolfa Zeidela w Buszkowie, pow. Szubińskiego;

c) **pryszczycę** w zagrodach Jankego i Weinerta w Serocku, pow. Świeckiego;

d) **potwór świń** wygaś w maj. Krzepiszyn pow. Szubińskiego.

Bydgoszcz, dnia 4 sierpnia 1930 r.

Starosta Powiatowy

z pol. (—) Dreas, asesor.

231

Badanie gleboznawcze na terenie powiatu.

W następnych datach odbędą się na terenie powiatu bydgoskiego badania gleboznawcze, wykonywane przez Zakład Gleboznawczy Uniwersytetu Poznańskiego.

Panów Sołtysów i Przewodniczących obszarów dworskich proszę poinformować ludność miejscową, by organom i pobierającym próbki gleby, nie robiła żadnych trudności, a przeciwnie prace te ze wszelką siłą ułatwiała.

Bydgoszcz, dnia 4 sierpnia 1930 r.

Starosta Powiatowy

(—) Dr. Bereta.

L. dz. 7539/30 ST. II.

232

Powiatowa Kasa Komunalna otrzymała polecenie wypłacenia niżej wykazanym gminom przypadającego im udziału w dodatku

komunalnym do państwowego podatku od handlu i przemysłu za miesiąc czerwiec br. jak następuje:

L. b.	Gmina	Kwoty należne gminie t. udziału w państw. opłacie od handlu i przem. zł.
1	Białobłota	46,31
2	Brzoza	53,25
3	Buszkowo	20,76
4	Byszewo	3,77
5	Czarnówka	2,94
6	Dąbrowy-Male	12,25
7	Dóbrz	15,60
8	Dziedno	123,84
9	Gogolin	4,51
10	Gościeradz	2,24
11	Jastrzębie	12,17
12	Kruszyn-Krain.	186,88
13	Lipniki	11,62
14	Lucim	25,64
15	Łążyń	9 95
16	Łęgowo	21,81
17	Łochowice	8 58
18	Łochowo	6 86
19	Łukowice	4,59
20	Murucin	1,45
21	Niemcz	29,31
22	Nowawieś-Wielka	183,87
23	Oplawie	2 95
24	Osiek	11,35
25	Osielsko	25,64
26	Otorowo	35 66
27	Prądy	11,78
28	Przyłęki	7,76
29	Przyłubie	33 03
30	Sitno	18 07
31	Ślesin	27 89
32	Smukała	2 94
33	Tryszczyń	26,67
34	Trzeciewiec	25,92
35	Trzemiętowo	8,57
36	Wierzchucinek	74 15
37	Wierzchucinek-Krół.	3,28
38	Wileze	1 42
39	Wtelno	48 94
40	Zielonczyn	44 61
41	Zielonka	1,84
42	Zofin	1,84

Należne gminom udziały podejmą pp. Sołtysi najpóźniej do 10 sierpnia br. i zapiszą na dobro kasy gminnej.

Bydgoszcz, dnia 21 lipca 1930 r.

Przewodniczący:

(—) Dr. Bereta.

L. dz. 4597/30 III.

233

Zapomogi na opiekę społeczną w gminach słabo sytuowanych.

Starostwo Krajowe przystępuje do podziału kredytów budżetowych na rok 1930/31 pomiędzy najbiedniejsze gminy wiejskie Województwa Poznańskiego.

Wobec tego wzywam zainteresowane gminy do składania wniosków o zasiłek na opiekę społeczną z funduszu Starostwa Krajowego.

Wnioski o przyznanie zasiłku należy składać w Wydziale Powiatowym, pokój nr. 17, najpóźniej do 15 września 1930 r., gdyż p. Starościę Krajowemu muszą być przekazane do 20 października br.

W własnem interesie należy dokładnie opracować wnioski, dołączyć kompletny materiał budżetowy, zamknięcie z wykonania budżetu, wypełniony kwestionariusz itd. aby uniknąć zbędnej dodatkowej korespondencji, co spowodować może odraczanie decyzji nad wnioskami.

Wzór kwestionariusza oraz bliższe szczegóły podano już w Orędowniku Powiatowym z dnia 4 grudnia 1929 r. nr. 48, str. 283.

Zwracam uwagę, że do wydatków na opiekę społeczną zaliczać należy nie tylko wydatki, jakie faktycznie poczyniono w danym roku budżetowym, lecz także zaległości z tego tytułu tak zw. „zaległości bierne“ (po myśli § 46 rozp. Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 28 czerwca 1926 r. (Dz. U. R. P. nr. 75 poz. 433), a więc np. zaległości z tytułu kosztów utrzymania chorych lub wychowanków w zakładach, zaległości wobec Wojewódzkiego Związku Wspierania Ubogich, zaległe subwencje itp.

Bydgoszcz, dnia 6 sierpnia 1930 r.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego

(—) Dr. Bereta.

L. dz. 4584/30 II.

234

Wolne miejsca w Państwowych Urzędach Pośrednictwa Pracy i ich Ekspozyturach.

P. U. P. P. Poznań: 1 motocyklista.

P. U. P. P. Ostrów: 1 majster do fabryki oselek i sztucznych kamieni do ostrzenia, 4 służące na wieś, 5 parobków.

Ekspoz. Gniezno: 2 pomocn. szwajcarskich, 1 parobek, 4 pastuchów, 16 sług żeńsk. pojedynczo na wioski do gospodarzy, 3 służące do miasta z gotowaniem.

Ekspoz. Inowrocław: 1 służący (lokaj) dobrze polecony, 10 pastuchów do paszenia krów.

Ekspoz. Chodzież: 12 parobków, 5 chłopaków do paszenia bydła, 9 sług żeńskich na wieś, 1 służąca do miasta.

Ekspoz. Nowy-Tomyśl: 9 służebnych na wieś, 2 służące do miasta, 1 skotarz (kaw.) na majątek, 1 dojarz (kaw.) na majątek, 1 chłopiec do paszenia bydła, 5 parobków.

Ekspoz. Leszno: 30 dziewczyn do gospodarzy na wieś, 20 parobków do koni na wieś, 15 chłopców do paszenia bydła, 1 samotny kołodziej, 1 samotny fryzjer, 1 pomocnik szwajcarski.

Ekspoz. Kępno: 4 parobków i 7 sług żeńsk. do gospodarzy na wieś.

Wolne miejsca dla terminatorów.

P. U. P. P. Poznań: 1 uczeń szklarski.

Ekspoz. Leszno: 2 uczni fryzjerskich, 2 uczni krawieckich, 1 uczeń ogrodniczy, 1 uczeń zecerski.

Bydgoszcz, dnia 26 lipca 1930 r.

Starosta Powiatowy

z pol. (—) Dreas, asesor.

L. dz. 7176/30 ST. II.

Ogłoszenie.

Magistrat miasta Fordonu przedziera

rybołówstwo miejskie na Wiśle

na przeciąg lat 12 w drodze składania ofert.

Oferty należy składać do tut. Magistratu w kopertach zapieczętowanych z napisem „Oferta na dzierżawienie rybołówstwa miejskiego“ najpóźniej do dnia 29 sierpnia 1930 do godz. 10-tej przedpołudniem, gdzie nastąpi otwarcie tychże.

Warunki dzierżawne wyłożone są do dnia 29 sierpnia br. w tut. Magistracie w godzinach urzędowych do publicznego oglądu.

Oдноśne formularze ofertowe odebrać można w tut. Magistracie. Magistrat zastrzega sobie prawo wyboru oferenta, uwzględnienia części oferty, wzgl. nie uwzględnienia żadnej oferty.

Fordon, dnia 5 sierpnia 1930 r.

Magistrat m. Fordonu

(—) Schreiber, zast. burmistrza.

745

Drzewo kołodziejskie suche

szprychy, dzwona, dyszle i bale poleca

K. Suligowski

Bydgoszcz, Chodkiewicza 34, tel. 1264.

Wszelkie formularze

dla urzędów gminnych, szkół itp.

poleca

Drukarnia dla Handlu i Przemysłu

Bydgoszcz, ul. Dr. Emila Warmińskiego 13.

DRUKARNIA DLA HANDLU I PRZEMYSŁU

W BYDGOSZCZY, Dr. Emila Warmińskiego 13

poleca następujące formularze znajdujące się stale na składzie:

11 Zapowez na zebranie ginne (kurenda)	114 Karta rowerowa	226 Książka warek (produkcyjna) piwa
2 Protokół	115 Domowa książka meldunkowa	226a do. wkładka
3 Wykaz dochodów	116 Pokwitowanie z odbioru komornego	227 Książka pomoen. rozehodu piwa
4 Obliczenie dochodu i rozehodu		227a do. wkładka
4a do. (wkładka)	126 Wykaz młodocianych	241 Księga przyehodu i rozehodu soli (tytuł)
5 Gotówk. dochody i rozehody gminy	127 Spis młodocianych	241a do. wkładka
6 Lista repartycyjna	128 Regulamin pracy (mały)	251 Księga kontowa dot. sprzed. wyr. tyt. hurt. tyt.
6a do. wkładka	129 Rejestr kar pieniężnych nakładanych na robotników	251a do. wkładka
7 Kontrakt	130 Regulamin pracy (wielki)	252 Zestawienie sort tytoniowych
8 Kontrakt dzierzawy polowania	131 Księga imienna robotników ponad 18 lat	253 Księga poborowa sprzedaży wyrobów tyt.
9 Wykaz podatkowy	131a do. wkładka	253a do. wkładka
10 Upomnienie	132 Księga do uwag inspektora pracy	266 Książka pomocnicza rozehodów wina (miodu)
11 Obliczenie dochodu i rozehodu	132a do. wkładka	266a do. wkładka
12 Obwieszczenie o wydierzawieniu polowania	133 Karta zdrowia młodocianego robotnika	267 Księga produkcji wytworni win
13 Karta zgłosz. zwierz. pociagowych	134 Książka wypłat	267a do. wkładka
14 Wykaz	135 Książeczka obrachunkowa	268 Księga przyehodu i rozehodu wina oraz przypadającego podatku
15 Pokwitowanie zgłoszenia	136 Torebki do wypłat	268a do. wkładka
16 Wykaz zmian	137 Księga wypłat dla umysłowo pracujących	276 Obroty spirytusu w celach leczniczych
17 Sprawozdanie z właściwego użytku	138 Obwieszczenie dot. pracowników umysłowych	276a wkładka
18 Statut o opłatach od umów o przen. własn. nieruchomości	139 Obwieszczenia dla zakł. zatr. do 20 robotników	277 Świadcetwa przewozowe wyrobów wódeczanych
19 Statut o pobieraniu podatku od prawa polowania	140 Książeczka obrachunkowa dla stałych pracowników rolnych	301 Księga meldunkowa gminy
20 Protokół rewizji kasy gminnej	151 Etat	301a do. wkładka
21 Asygnacja rozehodowa	152 Dziennik kasowy	302 Skorowidz imienny do księgi meldunkowej
22 Kwit podatkowy	153 Dziennik urzędowy	303 Książka meldunkowa szeregowych urlopowanych
26 Świadcetwo pochodzenia zwierząt	154 Dziennik	304 Rejestr ośmnastoletnich
27 Świadcetwo pochodzenia bydła	155 Książka kontrolna czyszcz. kom.	304a do. wkładka
28 Zawiadomienie celem skreślenia (pocztówka)	156 Umowa najmu	305 Karta meldunkowa
29 List do wysyłki mleka i próżnych naczyń	157 Księga ewidencyjna uczni — dla cechów	306 Zgłoszenia prawa do zasiłku
41 Wykaz A szczepienia ospy	158 Ogólne przepisy porządku domowego	307 Wykaz sum zapotrzebowanych na wypłatę zasiłków
42 Wykaz B szczepienia ospy	159 Konsens budowlany	308 Spis poborowych
43 Wykaz C szczepienia ospy	160 Cennik na towary kolon.-spoż. i artykuły pierwszej potrzeby	308a do. wkładka
45 Wykaz potraczeń na państw. po datkach od uposażeń	161 Kwitarjusz przesyłek kolejowych	309 Zaświadczenie dla poborowych
51a do. mały format	162 Cennik-wykaz na mięso i wyroby mięsne	340 Zawiadomienie o przyjęciu do pracy, miasto Bydgoszcz
52 Zawiadomienie Zarządu Obwodowego fund. bezrob. za okres piętnieczy	163 Przepisy sanitarne dla hoteli itp.	340a do. (powiat)
53 Dowód na wpłacony podatek przem. (obrotowy)	164 Nalepki do paczek	341 Zaświadczenie o zwoln. z pracy
54 Rejestr wydanych zaświadczeń robotnikom i pracownikom umysłow.	165 Książka kontrolna mistrza kominiarskiego	342 Poświadczenie o członkostwie do kasy chorych
65 Dziennik dla wójtów	166 Książka zażeń dla hotelów, restauracji itd.	343 Zawiadomienie o wystąpieniu z pracy (miasto)
66 Lista egzekucyjna	167 Zaproszenia na świeże kiszki itp.	344 Zawiadomienie o wystąpieniu z pracy (powiat)
67 Protokół zajęcia	176 Kataster bydła	345 Poświadczenie o członkostwie do Powiatowej kasy chorych
68 Protokół zajęcia bezowocnego	191 Książka połowów i sprzedaży ryb	346 Kosztorys lekarza-dentysty
69 Nakaz karny	192 Książka wpuszczonego zarybku	347 Krzywa ciepłoty
76 Rejestr adwokacki	201 Budżet szkolny	351 Wezwanie rozjemcy
77 Dziennik wychodowy	202 Wykaz karygodnej zmydyszkolnej	352 Nakaz zapłaty na zasadzie dokumentu-wymianu
86 Rejestr karny (tytuł)	202a Wykaz karygodnej zmydyszkolnej	S. 353 Wniosek o przyjęcie pieniędzy w celu deponowania
87a do. (wkładka)	203 Dziennik szkolny	354 Nakaz zapłaty
101 Listy dusz	204 Sprawozdanie tygodniowe	399 Umowa z zazrzeniem własności
102 Wykaz zmian listy dusz	204a do. wkładka	400 Kosztorysy
103 Policyjne za- i odmeldowanie (Bydgoszcz)	205a do. wkładka I	400a do. wkładka
104 Świadcetwo moralności	205b do. wkładka II	401 Bilans
105 Karta meldunkowa	206 Wykaz stosunków szkoły	403 Kwity z talonem
106 Zgłoszenie urodzin	207 Rezkład lekcji, mały	404 Dowody dostawy i odbioru
107 Świadcetwo do nabycia prawa ubóstwa	208 Mandat karny	405 Tygodniowy wykaz godzin pracy (lista wypłat)
108 Policyjne za- i odmeldowanie (za-miejscowe)	209 Spis dzieci zwolnionych ze szkoły po ukończeniu 14 lat	407 Lista wypłat miesięcznych
109 Karta rowerowa	210 Sprawozdanie biblioteki szkolnej	
110 Upomnienie I	211 Rozkład lekcyjny	
111 Wyciąg z listy		
112 Zameldowanie policyjne dla hoteli		
113 Wyciąg metryk urodzin (chrztu) wzgl. metryk śmierci		

Dalsze formularze w przygotowaniu.

Drukiem i nakładem Drukarni dla Handlu i Przemysłu Bydgoszcz, ulica Dr. Emila Warmińskiego 13
Za dział nieurzędowy odpowiedzialny A. Mamach w Bydgoszczy.